

Novice

Množični pogin klapavic v Jadranu

Ponedeljek 09 Mar 2026

Projekt TEAMFORADRIS razkriva prve ugotovitve o množičnih poginih klapavic v Jadranu.

Projekt **TEAMFORADRIS – Transnational mussEls preservAtion systeMs FOR the ADRIatic Sea**, ki poteka v okviru programa Interreg IPA ADRION 2021–2027, je namenjen izboljšanju upravljanja ribištva in akvakulture v jadransko-jonski regiji.

Eden glavnih ciljev projekta je **razumeti vzroke za množične pogine klapavic v gojitvenih nasadih** ter poiskati rešitve, ki bi izboljšale odpornost gojenja in pomagale bolje razumeti vpliv okoljskih sprememb na njihovo preživetje.

V zadnjih letih so množični pogini klapavic opaženi po Sredozemlju, tudi v Jadranskem in slovenskem morju, kar je ponekod povzročilo velik upad proizvodnje do 100 %. V školjčišču Zavoda YouSea v Piranskem zalivu je bila v letih 2023 in 2024 zabeležena **visoka smrtnost klapavic**. V Boki Kotorski (Črna gora) je množični pogin leta 2020 povzročil 80–90-odstotni upad proizvodnje, v Varanu Cagnanu (Italija), kjer so največja školjčišča v Evropi, je množični pogin leta 2024 povzročil 100-odstotni izpad proizvodnje, o podobnih izzivih pa poročajo tudi partnerske organizacije iz drugih krajev Italije in Grčije.

Več možnih vzrokov poginov

Partnerji projekta so v okviru projekta pripravili **pregled obstoječih znanstvenih raziskav o vzrokih smrtnosti klapavic v Sredozemlju**, ki služi kot podlaga za nadaljnje aktivnosti na terenu. Ugotovitve kažejo, da pogine povzroča **kombinacija dejavnikov**, med njimi **podnebne spremembe, plenjenje, vnos tujerodnih vrst, obrast in tekmovanje za hrano in prostor ter onesnaževanje**. Med pomembnimi vplivi so predvsem segrevanje morja, temperaturni ekstremi, spremembe slanosti in količine kisika v vodi ter zakisovanje morja. Takšne spremembe za klapavice predstavljajo stres in jih naredijo bolj občutljive na druge obremenitve.

Plenilski ploščati črv

Redno spremljanje stanja klapavic v Sloveniji

Zavod YouSea v sodelovanju z Veterinarsko fakulteto Univerze v Ljubljani in Morsko biološko postajo Piran Nacionalnega inštituta za biologijo od maja 2025 izvajajo **mesečno spremljanje stanja klapavic**. Enoletno spremljanje bo omogočilo boljši **vpogled v zdravstveno stanje klapavic skozi letne čase**, kar je pomembno za gojitelje in za razumevanje stanja morskega okolja.

Raziskovalci spremljajo tudi druge dejavnike, ki bi lahko vplivali na pogine. Med njimi je **povečana obrast s plaščarjem rodu *Clavellina***, ki lahko s klapavicami tekmuje za hrano in kisik, ter sezonski porast predatorskih ploskih črvov, ki plenijo klapavice in predstavljajo pomemben dejavnik smrtnosti v Jadranu in Sredozemlju.

Pilotni poskus gojenja na morskem dnu

Slovenija je v projektu vključena kot pilotna lokacija, kjer bo na morsko dno postavljena **inovativna struktura za poskus gojenja klapavic v globlji vodi**. Namen poskusa je preveriti, ali lahko tak pristop zmanjša vpliv visokih poletnih temperatur, ki v plitvejših in površinskih delih morja močno vplivajo na preživetje klapavic. Hkrati se pričakuje manjša obrast organizmov, kar bi lahko dodatno izboljšalo preživetje školjk.

Z aktivnostmi projekta TEAMFORADRIS partnerji prispevajo k boljšemu razumevanju izzivov gojenja klapavic v slovenskem, jadranskem in jonskem morju ter k razvoju rešitev, ki bi bile uporabne tudi širše v Sredozemlju.

Dejavnosti projekta **TEAMFORADRIS** so sofinancirane s strani **Evropske unije** v okviru programa **Interreg IPA ADRION** iz Interreg sklada (Evropski regionalni razvojni sklad in IPA III).

Besedilo: dr. Irena Fonda, Zavod YouSea; Foto: *Borut Furlan*

FACEBOOK TWITTER GOOGLE+

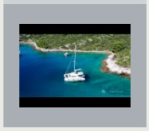
naroči brezplačno eNavtiko

Zadnje iz eTrgovine

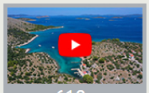

399.00€
TBB Nemo DM1260

Zadnji video

Mobile app Google Play
Mobile app App Store

610+
videoposnetkov iz zraka

Cenik marin 2025
Sidrišča s koncesijo v 2024
Cenik vstopnic v nacionalne parke 2025

Najbolj brane novice

Nakup ribolovnih dovoljenj na Hrvaškem v 2026

Nakup ribolovne dovolilnice na Hrvaškem preko spleta– postopek

V zalivu Lone pri Rovinju mina iz 2. svetovne vojne

Tepeš: Otok Uki Ni Masi

Ston – srednjeveški stražar Pelješca

Začetek sejma Nautika v Zagrebu: Navtični spektakel z rekordnimi premierami

Svetovna Premiera JEANNEAU SUN ODYSSEY Sun Odyssey 455

Z droni nad navtike na...

Komentarji

Komentiraj

QUARKEN
Made in Finland

BlueCell 200Ah12V BT
Litijeva baterija za plovila z 2,5 kWh
Nakup

Alaris d.o.o., Topniška 14, Ljubljana, Tel.: 031 303 086, e-pošta: urednik@enavtika.si

Spletno mesto uporablja piškotke za zagotavljanje spletne storitve, analizo uporabe, oglasnih sistemov in funkcionalnosti, ki jih brez piškotkov ne bi mogli nuditi. Z nadaljnjo uporabo spletnega mesta soglašate s piškotki. Več o